

rører, saavidt jeg kan skønne, egentlig ikke Fæsteren, som nu er i Besiddelse af Gaarden. Den Fæster, som nu er i Besiddelse af Gaarden og efter Loven bliver Kjøber af den, kommer ikke til at betale mere, end han nu betaler. Det skeer jo derved, at han faaer godt gjort i Udelserne, hvad han betaler i Renter af Capitalen ved Kjøbet. Hans Forhold bliver aldeles ikke forandret ved Loven. For hans Efterladte indtræder der derimod en meget væsentlig Forskiel. Forskiellen vil være den, at, medens Fæsterens Efterladte nu i det Dieblif, Fæsteren døer, have Udfigt til at faae enten Fæste paa billige Bilkaar eller Eiendommen til Kjøb paa billige Bilkaar, er han efter Lovforslaget nødt til, hvis han vil have Gaarden, at tage den efter en Taxation, der maa sætte Gaarden til samme Verdi som en Selvelendomsgaard af samme Beskaffenhed i Almindelighed. Det Gnefte, Fæsterens Efterladte opnaae, er at faae en Art Forkjøbsret til Eiendommen og faae Lov til at beholde staaende i Eiendommen $\frac{1}{5}$ af Kjøbesummen paa 1ste Prioritet. Om det er en Fordeel for ham, er et meget tvivlsomt Spørgsmaal. Det berøer paa, hvorledes Forholdene ville stille sig. Det bliver for ham en Speculation, et Kjøb paa Tid. D t er det, Udvalgets Majoritet har havt for D'e ved at foreslaae Tilføiningen til § 2, og saa vil jeg bede vel bemærket, at denne Tilføining giver ikke Regjeringen større Magt, end den allerede har, før Loven kommer ud. Loven, som den foreligger, vil indskrænke Regjeringen med Hensyn til Summen. Tilføiningen til § 2 giver Regjeringen Magt til at tage de Hensyn, som jeg tør paastaae, at ingen Eier af Fæstegods her i Landet hidtil har tilsidefat eller i en nær Fremtid vil kunne tilsidefatte. Naar derfor den ærede sidste Taler som Begrundelse af sin Indvending mod denne Tilføining har anført, at Taxationscommissionen nødvendigen maatte komme til et andet Resultat end det, der ligger i Lovens Ordlyd,, troer jeg ikke man med Rette kan sige det; en samvittighedsfuld Taxator vil være nødt til at holde sig til Lovens Ordlyd, og det vil ikke kunne være tilstrækkeligt for ham, at Justitsministeren har erklæret, at det var en Skjønnscommission ikke

detfor en Taxationscommission. Lovens Ordere saa klare, at de ikke kunne misforstaaes, der staaer udtrykkelig „Verdi i Handel og Wandel“, saa at jeg ikke seer, hvorledes nogen Taxationscommission vil komme til en lavere Priis, end hvad en Selvelendomsgaard koster. Hvis man altsaa vil komme til det Resultat at tage Loven og ikke heelt forfaste den, kan jeg ikke forstaae Andet, end at det er nødvendigt at rette den i denne Retning. Forsaavidt den ærede sidste Taler kaldte det et meget uheldigt Correctiv af Loven, skal jeg dog erindre om, at i saa Fald maatte man have søgt et andet Correctiv, og at det tilfald ikke kan indpændes mod dette Correctiv, at Regjeringen stillede sig misligt ved, at den i enkelte Tilfælde kom til at begunstige den Ene, medens det synes, at den Anden ikke begunstiges; thi det er ikke Andet, end hvad Regjeringen til enhver Tid er nødt til; dersom der foregaaer Salg af Fæstegodset nu, før Loven kommer ud, maa Regjeringen jo tage saadanne Hensyn; den vil ikke kunne sælge til den ene Kjøber accurat til samme Priis som til den anden. Det kan ikke undgaaes, at En synes, at hans Nabo faaer lidt bedre Kjøb end han; det ligger i Sagens Natur og kan ikke rettes paa nogen Maade. Det vil blive Tilfældet, naar ingen Lov kommer ud, og Regjeringen beslutter sig til at sælge. Jeg vilde meget nødigt, at det skulde betragtes som en Tilværfelse af Manglerne i Loven; thi Loven er klar, og den siger, at Taxationscommissionen skal taxere, som der staaer i Loven. Jeg skal, inden jeg slutter, gjentage, hvad jeg begyndte med at udtale, at ved denne Tilføining stilles Regjeringen ikke anderledes, end den er stillet nu, hvis Loven ikke kommer ud, og jeg veed ikke, hvad der derimod skal indvendes. Ved Loven bindes Regjeringen i den ene Retning; jeg veed ikke, hvorfor den ikke skal bindes ogsaa i den anden.

Lüttichau: Som henhørende til den Minoritet, der ikke har kunnet gaae ind paa det Endringsforslag, der er stillet til § 2, skal jeg med saa Ord tillade mig at anføre de Grunde, hvorfor jeg ikke har kunnet deeltage i Majoritetens Forslag. Jeg skal først bemærke,